

# NIEUWSBRIEF 1



**Stichting Menno ter Braak**

[mennoterbraak.nl](http://mennoterbraak.nl)

twintiger jaren hitler vaderland rancune DEN HAAG  
waakzaamheid dumay **CORRESPONDENTIE** rotterdam *berlijn eibergen*  
homme forum **vent** politiek TIJD emigranten  
*marsman* essays greshoff romans **interbellum** freud **dertiger jaren**  
nihilisme **wereldoorlog** polemist *filmliga* europa du perron  
mann **1933** carnaval **vorm nietzsche ik** toneel slauerhoff vestdijk  
*duinkerken* de vrije bladen **HAMPTON COURT burgers** démasqué  
politicus zonder partij hanssen **werken** brieven van oorschot **Amerika**  
**elite** modernisme **domineesland**

*februari 2008*

## Nieuwsbrief 1 van de Stichting Menno ter Braak

In deze Nieuwsbrief van de Stichting Menno ter Braak berichten we belangstellenden en betrokkenen bij *mennoterbraak.nl* over de start en de voortgang van het project.

De stichting, opgericht op 11 januari 2006, stelt zich ten doel het werk en de correspondentie van Menno ter Braak (1902-1940) te digitaliseren en integraal ter beschikking te stellen op de website *mennoterbraak.nl*. Het gaat daarbij om:

- het eerder uitgegeven werk
- de niet eerder in boekvorm gepubliceerde artikelen
- de correspondentie van Ter Braak (zowel *van* als *aan* hem)
- secundaire literatuur

Het project wordt gerealiseerd in coproductie met de digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren (DBNL) en met medewerking van het Letterkundig Museum en andere instituten die Ter Braak-documentatie of materialen met betrekking tot Ter Braak beheren.

### Financiering

Het verheugt ons u te kunnen laten weten dat het project onlangs van start is gegaan, dankzij royale toezeggingen van verschillende fondsen:

- Stichting Democratie en Media
- Stichting Dioraphte
- Prins Bernhard Cultuurfonds
- Roelvink Fonds
- SNS Reaal fonds
- VSBfonds
- Van den Berch van Heemstede Stichting
- M.A.O.C. Gravin van Bylandt Stichting
- Fonds voor de Geld- en Effectenhandel
- J.E. Jurriaanse Stichting
- Dr. Hendrik Muller's Vaderlandsch Fonds
- Stichting Pro Muis

Daarnaast werden donaties ontvangen van:

- Regas Case & Workflowmanagement Software
- enige particulieren

Wij zijn deze fondsen, donateurs en personen zeer erkentelijk voor hun bijdragen, waarmee zij uitdrukking geven aan het vertrouwen in onze stichting en aan de waardering voor het project *mennoterbraak.nl*.

## ANBI

De Belastingdienst heeft de Stichting Menno ter Braak aangemerkt als Algemeen Nut Beogende Instelling. Een ANBI kan een vrijstelling van schenkings- en successierecht krijgen voor schenkingen en erfenissen die zij ontvangt. Particulieren die giften doen aan een ANBI kunnen een giftenaftrek krijgen voor de inkomstenbelasting. Bij bedrijven is er een giftenaftrek voor de vennootschapsbelasting.

## De stand van zaken

### de werken

In de afgelopen maanden is het eerder uitgegeven werk van Ter Braak gedigitaliseerd. Het gaat om het *Verzameld Werk* (Amsterdam, 1949-1950, herdrukt in 1980). Hiermee is een eerste doel van de stichting bereikt. Ca. 5000 pagina's zijn voor publiek en redactie doorzoekbaar, nu al bij DBNL en binnen afzienbare tijd op onze eigen website.

### de artikelen

De digitale publicatie van *De artikelen over emigrantenuitvoer 1933-1940. Bijgevoegd en ingeleid door Francis Bulhof* ('s-Gravenhage, 1980) is voltooid en klaar om gereed gemaakt te worden voor publicatie op *mennoterbraak.nl*. *De Propria Curesartikelen 1923-1925. Met een inleiding van Carel Peeters* ('s-Gravenhage, 1978) volgt uiterlijk eind maart 2008.

Redacteur Rob Groenewegen heeft onlangs een bibliografie van alle door Ter Braak gepubliceerde artikelen en werken voltooid. Deze bibliografie zal binnenkort worden geconverteerd tot database en het hart vormen van onze toekomstige website. De bibliografie telt ca. 2500 titels. Van alle krantenartikelen zal op de website behalve de leestekst en, indien bewaard gebleven, het manuscript ook een afbeelding van de oorspronkelijke krantenpagina worden getoond.

Voordat het zover is zal er nog veel werk verzet moeten worden. Een aanzienlijk aantal artikelen in het *Verzameld Werk* wijkt namelijk af van de oorspronkelijke - door Ter Braak geautoriseerde - versies, zoals die indertijd werden gepubliceerd in *Het Vaderland*. Destijds werden door de redactiecommissie van het *VW* talrijke coupures aangebracht, artikelen samengevoegd en titels ingekort of gewijzigd. Op *mennoterbraak.nl* zullen uiteindelijk alle artikelen weer integraal en in hun oorspronkelijke vorm verschijnen. Daarnaast blijft het oude *VW* vanzelfsprekend op de website raadpleegbaar en doorzoekbaar.

In het voorjaar van 2008 wordt begonnen met de digitalisering van de artikelen van Ter Braak, die na publicatie in *Het Vaderland* niet gebundeld zijn.

Tot het moment waarop onze eigen website klaar is zal het hierboven genoemde gedigitaliseerde materiaal evenals het *Verzameld Werk* te raadplegen (en te doorzoeken!) zijn op de website van DBNL: Zie: <http://dbnl.nl/auteurs/auteur.php?id=braa002>.

DBNL plaatste al eerder het tijdschrift Forum op haar website. Zie: [http://www.dbnl.org/tekst/\\_for003193201\\_01/index.htm](http://www.dbnl.org/tekst/_for003193201_01/index.htm).

Samen met het Theater Instituut Nederland(TIN) en de Universiteit van Amsterdam, Leerstoelgroep Theaterwetenschap, bereidt de stichting de digitale ontsluiting voor van de ca. 600 artikelen over theater van Menno ter Braak.

### de correspondentie

Onder leiding van Krijn ter Braak, is een begin gemaakt met het gereed maken voor digitale publicatie van de complete correspondentie van Menno ter Braak. Met Ter Braaks biograaf Léon Hanssen is overeenstemming bereikt over het gebruik van de door hem en zijn medewerkers in het verleden geëditeerde en gecollationeerde brieven van en aan Ter Braak. Een chronologisch brievenregister is inmiddels voltooid. De complete correspondentie omvat ca. 3900 brieven.

Met voorrang zullen worden verwerkt:

- Correspondentie Ter Braak - E. du Perron

*Ter Braak - Du Perron. Briefwisseling 1930-1940, bezorgd en van annotaties voorzien door H. van Galen Last* (Amsterdam, 1962-1967) is onlangs gedigitaliseerd en te vinden op de website van DBNL. Zie: <http://dbnl.nl/auteurs/auteur.php?id=braa002>.

In een later stadium zullen alle passages die indertijd in deze editie werden weggelaten er weer aan worden toegevoegd, zodat dan voor het eerst een integrale editie ontstaat van deze correspondentie. Op *mennoterbraak.nl* zullen de oude en de nieuwe editie van de briefwisseling naast elkaar worden gepubliceerd.

- Correspondentie Ter Braak - D.A.M. Binnendijk
- Correspondentie Ter Braak - Ant Faber
- Correspondentie Ter Braak - Thomas/Klaus/Erika Mann
- Correspondentie Ter Braak - Victor E. van Vriesland
- Correspondentie Ter Braak - J. Greshoff

Aan de Universiteit van Amsterdam wordt op dit moment onder leiding van dr. Frans R.E. Blom gewerkt aan de digitale uitgave van de Correspondentie Menno ter Braak – J. Greshoff, in het kader van de module Teksteditie van de Duale Master Redacteur/ Editor.

## Secundaire literatuur

In de komende maanden worden ca. 6000 pagina's secundaire literatuur gedigitaliseerd. In een volgende nieuwsbrief zal hierover gedetailleerder worden bericht.

De tweedelige biografie van Léon Hanssen, *Want alle verlies is winst en Sterven als een polemist* (Amsterdam, 2000/2003) zal eind maart 2008 op DBNL in een digitale versie worden aangeboden.

## Ter Braak-encyclopedie

Een belangrijk onderdeel van de website dat de stichting tot ontwikkeling wil brengen is de *Menno ter Braak-web-encyclopedie*, waarin alle noodzakelijke informatie uit het universum van Ter Braak verzameld wordt. In de encyclopedie zal iedere persoon, ieder personage, ieder werk en iedere instelling, genoemd in het werk of de correspondentie van Ter Braak, met een lemma vertegenwoordigd zijn.

## Metamorfoze

*Metamorfoze* is het Nationaal Programma voor het Behoud van het Papieren Erfgoed, een samenwerkingsverband tussen de Koninklijke Bibliotheek en het Nationaal Archief. Met een subsidie van het Metamorfozeproject laat het Letterkundig Museum in de komende maanden haar volledige *Collectie Menno ter Braak*, ca. 37.000 items groot, *in kleur* scannen. Zo zal - indien aanwezig - naast iedere geëditteerde brief of tekst ook het origineel op de website te vinden zijn.

## Samenwerking met anderen

De stichting streeft naar samenwerking met derden op het gebied van digitale editiewetenschap en Interbellumstudie. Met het Huygens Instituut, onderzoeksinstituut van de Koninklijke Academie voor Wetenschappen, en met het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie wordt overlegd over de manier waarop aan toekomstige samenwerking vorm gegeven kan worden.

## Medewerkers en stageplaatsen gezocht

Om haar doelstellingen te bereiken zoekt de Stichting nog enthousiaste medewerkers. De stichting wil daarnaast bemiddelen bij het creëren van stageplaatsen. Het secretariaat van de stichting verstrekt graag inlichtingen.

Een geslaagd voorbeeld van een project, dat onlangs door bemiddeling van de stichting tot stand kwam (in samenwerking met de Universiteit Leiden en het Filmmuseum), is de afstudeerscriptie van Marijke Dewaerheijt, onder begeleiding van Prof.dr. P.W.M. Rutten, bij de studie Book and Digital Media Studies, afstudeerrichting Publishing Studies. Haar scriptie, *Menno ter Braak*

*in the digital age*, is als pdf-document te downloaden van *mennoterbraak.nl*.

## Perspectief

Als alles volgens plan verloopt zal *mennoterbraak.nl* in 2009 worden gelanceerd.

# STICHTING MENNO TER BRAAK

## Secretariaat

p/a Corinna van Schendel  
Keizersgracht 802 III  
1017 ED Amsterdam  
voorlopige website: [mennoterbraak.nl](http://mennoterbraak.nl)  
email: [info@mennoterbraak.nl](mailto:info@mennoterbraak.nl)  
KvK no. 34240377  
ABN-AMRO-bank no. 470827963

## Bestuur

Prof. mr Egbert Dommering, *voorzitter*  
Corinna van Schendel, *secretaris*  
Mr Gerrit Korthals Altes, *penningmeester*  
Gemma Nefkens

## Comité van aanbeveling

Drs Norbert van den Berg  
Wim de Bie  
Dr Dick Dolman  
Prof. dr Jaap Goedegebuure  
Prof. dr Dick van Halsema  
Prof. dr Marita Mathijsen  
Drs Nelleke Noordervliet  
Prof. dr Willem Otterspeer  
Felix Rottenberg

## Websiteredactie

Krijn ter Braak  
Rob Groenewegen

## Foto

Emiel van Moerkerken  
Copyright B. van Moerkerken

STICHTING  
DEMOCRATIE  
EN MEDIA



Prins Bernhard  
**Cultuurfonds**

**SNS REAAL**  Fonds

 **VSB**fonds

**REGAS**<sup>®</sup>  
power for care